

Liikenne- ja viestintäministeriö

LAUSUNTO

kirjaamo@lvm.fi

eeva.linkama@lvm.fi

ASIA: SAARISTOLIIKENNETÄ KOSKEVAT ASETUSLUONNOKSET

Turun kauppakamari lausuu elinkeinoelämän edunvalvojana näkemyksensä asetusluonnoksista, joissa esitetään saariston yhteysalusliikenteen muuttamista maksulliseksi kaikille matkustajille. Asia on käsitelty kauppakamarin matkailuvaliokunnassa, jonka tehtävänä on erityisesti matkailun toimialan toimintaedellytysten kehittäminen.

Turun kauppakamari vastustaa yhteysalusliikenteen muuttamisen maksulliseksi kaikille käyttäjille. Muutos olisi vastoin pyrkimyksiä pitää saaristo elävänä ja ympärivuotisesti asuttuna. Lisäksi maksullisuus heikentäisi saariston matkailuelinkeinon elinvoimaisuutta. Yritystoiminnan harjoittaminen saaristossa vaikeutuisi lisääntyvien kuljetus- ja matkakulujen vuoksi. Toimivat kulkuyhteydet ovat perusedellytys saariston asukkaille ja elinkeinonharjoittajille. Yritysten toimintaedellytysten kannalta kriittistä on myös tavarakuljetusten säilyminen maksuttomana. Yhteysalusliikenteen voidaan katsoa olevan tien jatke, jolla turvataan kulku saaristoon. Saaristolain mukaan valtion on pyrittävä huolehtimaan siitä, että saariston kuljetuspalvelut ovat ilmaiset tai hinnaltaan kohtuulliset. Nyt esitetyt maksut eivät käsityksemme mukaan täytä kohtuullisuuden vaatimuksia. Esitysluonnoksessa ei ole selvitetty vaikutuksia elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin.

Matkailu on merkittävä ja kasvava toimiala Varsinais-Suomessa ja matkailun aluetaloudelliset vaikutukset ovat merkittäviä. Saaristo on yksi alueen vetovoimatekijöistä ja viime aikoina onkin panostettu paljon saariston matkailun kehittämiseen. Työvoima- ja elinkeinoministeriö on aloittanut saariston matkailua kehittäviä hankkeita ja paikallisella tasolla tehdään myös töitä saariston matkailun edistämiseksi ja ympärivuotisuuden lisäämiseksi. Saavutettavuus on toimialan menestymisen kannalta oleellista. Nyt esitetyt maksut vaikeuttavat saariston toimivien niin matkailuyrittäjien kuin muidenkin yrittäjien toimintaa. Matkailijoilta perittävän maksun tulee olla kohtuullinen. Esitetty maksu Saariston rengastielle on kauppakamarin käsityksen mukaan matkailun toimintaedellytysten kannalta liian korkea. Maksullisuus ei ole omiaan edistämään matkailuelinkeinon kehittämistä saaristossa kuten Liikenne- ja viestintäministeriön selvityksessä 4/2009 Saaristoliikenteen palvelutaso ja kilpailuttaminen todetaan (s. 37).

Yhteysalusliikenteen muuttaminen maksulliseksi perustuu hallituksen digitaalisen liiketoiminnan kasvuympäristöä koskevaan kärkihankkeeseen, jonka tavoitteena on suotuisan toimintaympäristön luominen digitaalisille palveluille ja muille uusille liiketoimintamalleille. Kärkihankkeen tarkoituksena on purkaa markkinoille tulon esteitä ja mahdollistaa uusien digitaaliseen tietoon perustuvien palvelukonseptien tarjonta. Tavoite on sinänsä hyvä ja kauppakamari kannattaa markkinoiden vapautta ja digitalisaation edistämistä. Saariston asukkaille ja yrittäjille tulee kuitenkin tarjota ympäri-

vuotiset toimivat yhteydet. Yhteysalusliikenteen vapauttaminen markkinoille voi johtaa pahimmassa tapauksessa siihen, että vähinten käytetyt kannattamattomat reitit eivät kiinnosta kuljetusyri-tyksiä ja reitit supistuvat.

Asetusluonnoksessa on mainittu, että maksuton yhteysalusliikenne heikentää mahdollisuuksia kehittää markkinaehtoisia liikennepalveluja saaristomeren alueella. Kauppakamarin käsityksen mukaan maksuton yhteysalusliikenne ei poissulje digitalisaation hyödyntämistä kuljetuspalveluissa eikä kuljetuspalveluiden kehittämistä. Digitaalisia palvelukonsepteja voidaan kokeilla yhteysalusliikenteen rinnalla matkailua palvelevilla reiteillä ja sellaisiin kohteisiin, joihin ei ole yhteysalusliikennettä. Nykyiselläänkin on jo yhteysalusliikenteen ohella taksiveneitä ym. yksityisiä lähinnä turismia palvelevia maksullisia kuljetuspalveluita. Kuljetuspalveluiden kehittäminen on osa matkailun kehittämistä ja siten kannatettavaa.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetusluonnoksen tavoite kehittää liikennettä on sinänsä hyvä mutta sitä ei voi tehdä saariston vakituisten asukkaiden ja yrittäjien kustannuksella. Saariston erityisolosuhteet asettavat haasteita kehittämistavoitteille. Kauppakamari katsoo, että kehittämistavoitteille tulee löytää toisenlainen tapa kuin muuttaa yhteysalusliikenne kaikille käyttäjille maksulliseksi.

Turussa 14.12.2016

TURUN KAUPPAKAMARI

Minna Arve
toimitusjohtaja

Paula Virri
johtaja, matkailuvaliokunnan sihteeri